

01.12.23.

7-А-Б

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Середньовічне місто. Ремесло і цехи.

Мета уроку: пояснити причини появи середньовічних міст; сформувати уявлення про середньовічне місто, його населення та зовнішній вигляд; причини появи та діяльності цехів та гільдій, розвивати та вдосконалювати навички роботи в групах, зі схемами, аналізу документів, уміння учнів установлювати причинно-наслідкові зв'язки, виховувати інтерес до середньовічної історії.

Актуалізація опорних знань

Евристична бесіда

1. Чому в тогочасному суспільстві вміння майбутнього рицаря гарно їздити верхи і володіти зброєю цінувалося більше, ніж вміння читати і писати?
2. Чому замки стали центром влади феодала, що приваблювало до них купців та торговців, як це сприяло появі тут міста
4. У чому сенс життя рицаря? Як приймали до рицарів?
5. Навіщо був рицарю замок?
6. З яких матеріалів він був побудований?
7. Навіщо в замку башти?

Мотивація навчальної діяльності

Після загибелі Західної Римської імперії багато міст були зруйновано, їхні площі заростали травою, населення пішло по селах. Краще було тим містам, які були резиденцією єпископів, але й вони практично нічим не нагадували центри античної культури. Тільки у X-XIII ст. - час розквіту європейського Середньовіччя у Європі знову починають виникати міста. Давайте з'ясуємо, що ж зумовило відродження міського життя у Європі?.

Вивчення нового матеріалу

Робота з поняттями (запишіть)

Бюргерство — повноправні жителі західноєвропейського середньовічного міста.

Патриціат — міська верхівка.

Плебс — найбідніші верстви міського населення.

Цехи — союзи ремісників однієї або споріднених спеціальностей.

Гільдія — міський купецький союз.

Лихвар — людина, яка позичає гроші під відсотки.

Міняйло — людина, яка за певну платню обмінює гроші.

Магдебурзьке право — збір норм, що врегулював права міст на самоврядування.

Ратуша — приміщення, де розташовувались органи управління.

Робота з візуальними джерелами

Синтез думок

Де виникали середньовічні міста? Проаналізувавши назви поселень, поміркуйте де будували міста?

Оксфорд - «бичачий брід»

Франкфурт - «вільний брід»

Ньюкасл - «новий замок»

Страсбург - «фортеця на дорозі»

Кембрідж - «міст через річку Кем»

Сент-Етьєн - «святий Етьєн»

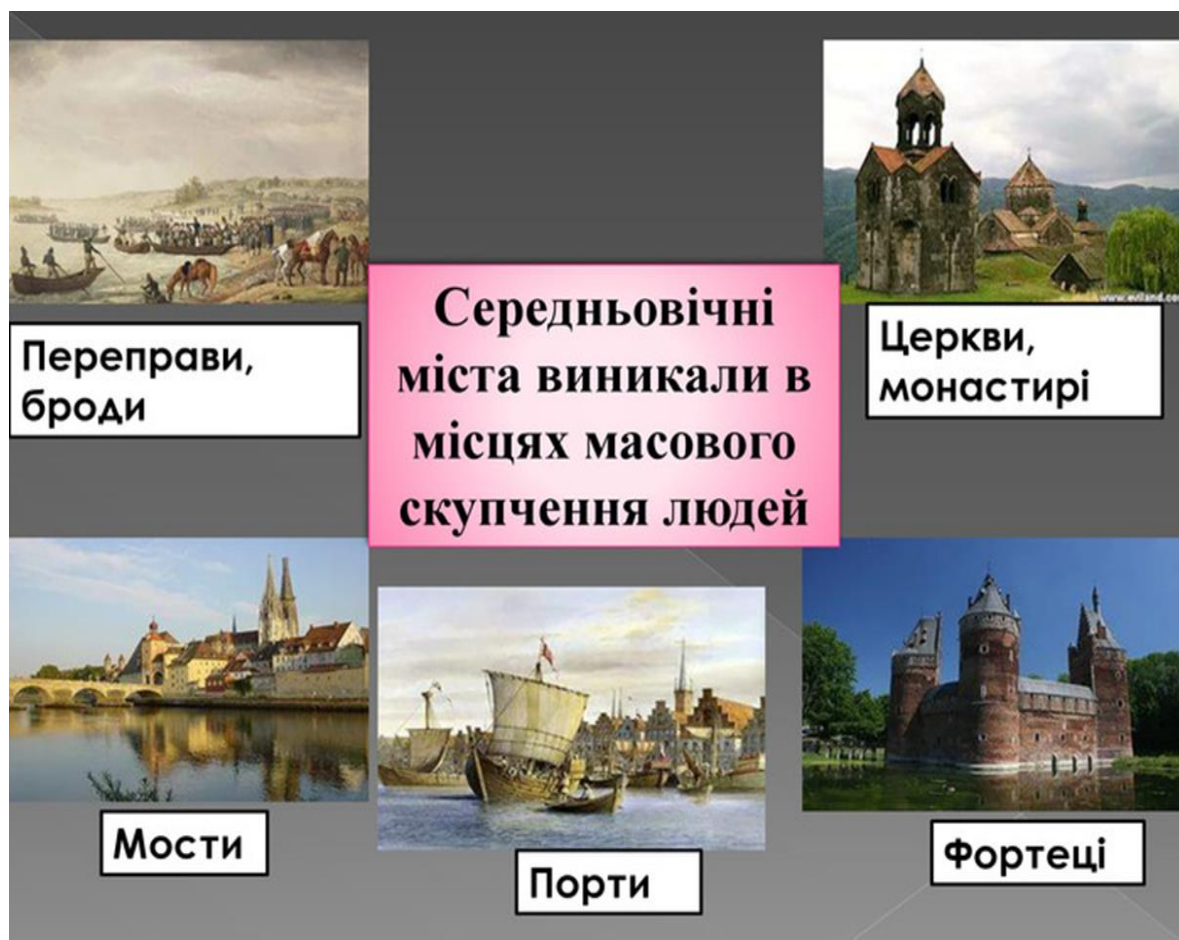
Кельн — «соборне місто»

Стокгольм — «гавань або місто островів»

Копенгаген — «купецька гавань»

Робота з візуальними джерелами

Розглянувши зображення середньовічних міст учні роблять висновки про їх зовнішній вигляд.

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqgJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Найбільша кількість міст була в Італії. Середньовічні міста зазвичай були невеликими — 1–3 тис. мешканців. Обов'язковими елементами, завдяки яким населений пункт міг вважатися містом, були стіни, собор, ринкова площа. Також у містах могли розташовуватись укріплені палаци-фортеці феодалів, монастирі. Плану забудови середньовічного міста не було. Вулиці були вузькими (достатніми лише для проїзду вершника), не освітлювалися, тривалий час не мали бруківки й каналізації. Дренажі були відкритими, і нечистоти текли вздовж вулиць. Це призводило до спалахів різноманітних інфекційних захворювань.

Будинки стояли досить тісно і мали два – три поверхи. Нерідко верхній поверх нависав над нижнім. Тривалий час міста зберігали сільський вигляд: біля будинків

розташовувалися сади і городи, у дворі тримали худобу і птицю. За мурами міста мешканці мали земельні ділянки і виноградники.

Жителів міст у Німеччині звали **бюргерами**. (по-німецьки Burg – фортеця). У Франції була інша назва цього стану – **буржуа**, в Італії – **пополани**.

Але так звали лише повноправних громадян, які мали свої будинки чи майстерні. Вищі стани суспільства – духовенство і сеньйори володіли не лише майном – вони належали до управлінської еліти міста – патриціату. Бідних жителів звали плебеями. У різних містах плебеї складали від 20 до 70% населення.

Робота зі схемою(запишіть)

Як правило населення міст поповнювалося за рахунок вихідців з сіл, які тікали від своїх сеньйорів. Якщо такий втікач прожив у місті рік і один день, то він ставав вільним.

Поява і розвиток міст підживляла устої середньовіччя. Так розвиток ремесла, торгівлі, банківської справи сприяли підживу натурального господарства і розвитку нового – товарного. Міста змінювали і образ життя людини

середньовіччя. Так міські мешканці помітно відрізнялися від сільських не тільки заняттями. Вони інакше дивилися на світ, були більш енергійними, поклалися переважно на свої сили і гордились своїми успіхами. Вони значно більше знали про оточуючий світ, були курсі головних новин. Темп їх життя був значно вище від сільського і не такий розмірений. Вони завжди поспішали, цінували час, не випадково, що перший годинник виник у місті. Мешканці міст прагнули до успіху, намагалися розбагатіти, примножити те, що їм доставалося у спадок. Чимало у містах зустрічалося пройдисвітів, авантюристів, шахраїв, тобто таких людей, які за будь-яку ціну були готові здобути жадане багатство. У їх розумінні багатство давало свободу, а свобода – найбільша цінність міста. З часом нащадки мешканців середньовічних міст змінили Європу і весь світ.

Ремісники становили більшість населення міста

Ремісник-майстер – власник майстерні, інструментів, устаткування;

Підмайстер – робітник, який оволодів ремеслом (отримував заробітну плату, жив під одним дахом з майстром). Зібравши потрібну суму грошей, міг відкрити власну майстерню і стати майстром. Але для цього потрібно було створити **шедевр** – найкращий зразок виробу.

Учні – виконували підсобні роботи і таким чином протягом 2-8 років навчалися ремеслу.

Робота з підручником (стор. 57-58)

Уявіть себе ремісником, які правила цеху вам би сподобались, а які – ні. Свою думку обґрунтуйте.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/Y4p0jtV5CUI?si=lmGrf3mzbmww5AcQ>

Експрес-опитування

- Де у Середньовічній Європі була найбільша кількість міст?
- На які групи поділялося міське населення?
- Який вигляд мали середньовічні міста?
- Чи можна стверджувати, що жителі міст займалися виключно ремеслом?
- Що таке цехи?

Домашнє завдання:

- **Прочитати § 12.**
- **Запишіть і запам'ятайте нові поняття.**

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу
nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!